

Viðmerking:*Tíðindaskiv frá Kommunusamskipan Føroya:*

Íløgukarmur kommunana

Samb. reglurnar fyri kommunu- og fíggarætlanirnar so skulu kommunurnar innan 1. okt. hava gjørt uppskot til fíggarætlan fyri næsta ár, sum síðan skal sendast landsstýrinum til kunningar.

I heyst, meðan kommunurnar eru við at leggja seinastu hond á uppskotið til fíggarætlan, koma boð úr landsstýrinum um at koma til fundar at viðgera íløgukarmin hjá kommunum.

A fundi í fíggarjarmálastýrinum vóru umboð fyri Kommunusamskipan Føroya og Føroya Kommunufelag móttikin av lögmanni, sum eisini er landsstýrismaður í kommunumálum og fíggarjarmálaráðharranum, og fingi hesi á landsstýrið vildi hava ein íløgukarm fyri kommunurnar - helst fyri eini 5-10 ár fram - og metti landsstýrið at árliga kommunu- og íløgurnar ikki áttu at fara upp um 130 mill. kr. - samanlagt fyri alt landið.

Samstundis sum kommunufelaginu fingi hesi kongsboð so fingi tey eisini áheitan um at skipa so fyrri, at kommunurnar sjálvar skuldu byta ílgurnar sínámillum.

Hóast hesi fyri kommunurnar ókendu manngongd og vitandi um, at henda uppgáva var sera trupul at loysa, so vístu umboðini fyri kommunufelaginu stør-

sinni við í fyrsta lagi at taka undir við at lagdur var ein íløgukarmur fyri kommunurnar og vildu eisini royna at finna eitt rimuligt býti millum kommunurnar.

Men samstundis gjørdi umboðini fyri kommunufelaginu greitt, at hetta ikki skuldi skiljast sum, at ein íløgukarmur fyri kommunurnar uppá 130 mill. harvið var góðtíkin.

Kommunufelaginu hava hvørt sær og eisini saman viðgjørt málið o geru vorðin samd um, at tíðin hevur verið alt ov stutt til viðgerð av hesum stóra máli og, at umstøðurnar ikki hava verið til staðar til at koma til eina niðurstøðu sum skal verða fíggarligi karmurin fyri føroysku kommunurnar næstu 5-10 árin.

A fundi í fíggarjarmálastýrinum hósdagin 18. nov. saman við lögmanni og fíggarjarmálaráðharranum legdu umboðini fyri Kommunusamskipan Føroya og Føroya Kommunufelag fram einsljóðandi frageiðing har víst var á tað sama sum nevnt er omanfyri - nevniliga at kommunurnar í prinsippinum taka undir við at lagdur verður ein íløgukarmur framyvir og at kommunurnar ivlja viðvirka til, at vit kunnu náa hesum endamáli.

Men vegna serligu umstøðurnar sum eru galdandi

í lötuni, at tíð ikki hevur verið til at viðgera málið o nóg gjølla, so verður skotið upp, at tann íløgukarmur, sum kommunurnar hava lagt fyri ár 2000 - áleið 200 mill. kr. verður góðkendur, og at kommunurnar saman við landsstýrinum frá byrjan av ár 2000 fara undir at leggja ein íløgukarm fyri 2001 og árin fram í trá við ynskini hjá landsstýrinum.

At kommunurnar hava ein ílögutov uppá 200 mill. kr. næsta ár kemur millum annað av, at tær, nógu seinastu árin, hava verið afturhaldandi í ílögum við tí fylgju, at mong málsøki eru misrøkt.

Umframt hetta, so eru kommunurnar við lóg álagdar nógvur kostnaðarmiklar uppgávur sum t.d.:

1. At húsarhald og virkir fáa söttreinsað vatn.
2. At kloakkviðskiftini verða fingin í lagi.
3. At karmar samb. nýggju fólkskúlalógina verða útvegaðir.
4. At skipa fyri burturbeining av øllum avfalli.
5. At skapa karmar um barnaansingina.
6. At skapa neyðugar karmar um eldrarøkt.

Og ikki minst álíggur kommununum at skapa neyðugar karmar fyri vinnumál - t.d. viðkan av

havnaløgum og útvegan av grundokjum til ídnaðarbygging.

Samstundis sum allar hesar mongu uppgávur liggja á kommununum, so hevur landsmyndugleikin tikið burtur allan fíggarligan stuðul til kommunurnar - tað verið seg til bygging av skúlum, barnagørdum, læknamiðstöðir, havnaløg o.m.a.

Alt hetta samanlagt setir kommununum sera stór krøv - og átti hetta eisini at sagt landsmyndugleikin um, at ynskini frá kommununum um íløgupening eru ikki tikin úr lëysum lofti.

Viðmerkingar annars:

Aftaná seinasta fundin við landsstýrið sum hildin var hósdagin 18. nov. høvdu bæði lögmaður og fíggarjarmálaráðharrin viðmerkingar í ávikavist sjónvarpinum og útvarpinum og varð greitt soleiðis frá, at kommunurnar ikki høvdu megnad at finna fram til eitt býti av ílögum, og vildi landsstýrið tí sjálv taka sakin af egnar hendur og siga hvat kommunurnar skuldu nýta av peningi.

Tað er beinleiðis skeivt tá sagt verður, at kommunurnar onki uppskot hava um býti av ílögum.

Sum nevnt omanfyri so vísti vit á, at tíðin ehvði ver-

ði ov stutt at viðgera málið og mæltu tí til, at nýta fólkatálið sum býtislykil til eitt møgulegt býti fyrsta árið, men nevndu samstundis at aðrir lyklar eisini kundu koma uppá tal seinri - t.d. at taka hædd fyri ílögum í havnaløg.

Annars er at siga, at fundurin endaði við, at landsstýrið vildi umhugsad spurningin nærri og síðan koma aftur til kommunufelaginu.

Eg eri tí vónsvikin av, at ein gøgnum fjølmiðlarnar fær at vita, at landsstýrið nú einvegis fer at skera ígjøgn um úttan fyrst at venda aftur til kommunurnar.

Eitt minsta krav má vera, at menn halda gjørdar avtalur.

Jákup Lamhauge, formaður í Kommunusamskipan Føroya

Hví er tað negativt, Harra formaður

Tingformaðurin hevur verið í Dimmu. Hann gremur seg um, at tað, sum teir, eftir minum tykki, **positivu** tinglimirir nú atla at gera, nevniliga at tosa saman um, hvussu tingið best kann hjálpa útjæðaraokjnum, er ein negativt handling, og heitir á teir um at gevast meðan væl er.

Hetta er torført hjá vanligum fólki at skilja, og heiti eg tí á tingformannin um at

greiða okkum frá, hví tað er **negativt** at hjálpa úttan fyri miðokið ell aum tað er **negativt** at tosa saman og planleggja, hvussu besta hjálpin kann veitast. Møguliga meinar formaðurin at tað er negativt at leggja alment virkseimi úttan fyri Havnina? Kanska tingformaðurin svarar mær í blaðnum.

Marjun S. Johannesen

Er sligið klikk í enskum fót bólti?

Fíggarliga sterka, og seinna árin sigurssæla, Manchester United er komið at standa í andaleypi. Hóast liðið seinasta kappingarár spældi upp móti tí fullkomna, kom tað óvart á, at teir megnadu at vinna the triple. Leiðandi kreftir í felagnum viðgjøngu móti endanum av kappingarárinum, at the triple kanska var ov stóru bita at gloypa hjá liði, sum hevði stóðt sum Manchester United.

- Vit hava víst í leiki, at vit eru óvirkandi. Eitt av heimins bestu feløgum í lötuni. At vinna the Double er í sjálvum sær ein stóru heitur, ið sjálv allar bestu feløgini ongantíð megnat at fáa til haldar. Vit biðaðu yvir 100 ár, so tað er sjálvsagt, at tað at vinna the Double krevur meira enn nakad avbera gott, segði stjórni í felagnum, Martin Edwards, í samrøðu við Sky herfyri.

Liðið kann

Ein kann spyrja, um tað at hava vunnið the Triple ikki hevur verið felagnum ov dyrt. Hóast finalan móti

Bayern München fekk ein so at siga komiskan enda, og liðið í fleiri fótum hevur megnad at at vent ósigri til sigurs í seinastu minuttinum.

At trúgva, at slíkt endurtekur seg, bert tí liðið eitur Manchester United, hevur ofta tað mótsetta við sær. Einmansavrikið hjá Giggs í semifinaluni hjá Arsenal í FA-steypakappingini borgar fyri, hvat liðið er ført fyri. Men at hava tikið seg burtur úr kappingini í ár, kann ikki tulkast óvirsni enn, at kunnu vit ikki vinna alt, so skal leggjast soleiðis fyri, at vinnandi liðið ikki skal fáa ein veruligan síður burturúr.

Tvey lið

Nýggja HM-kappingin fyri feløg, ið byrjar fyrst í komandi ári í Brasilía hevur verið sammett við FA-steypakappingina. Felagið heldur seg ikki vera ført fyri at lutataka í báðum. Ikki er annað at siga, enn at við hesum hugburði, roknar felagið við at spæla seg lúskt í finaluna. Onki lið í FA verður styrkismett. Tískil kundi Man-

chester United fingið ókend mótstøðulið í fyrstu fyra dystunum. Kanska lið úttan fyri 3. deild. Hvinnein kundi verið óheppið, at lið sum Chelsea ella Arsenal vórðu hála upp úr hattinum saman við Manchester United.

I hinari eins stóru, men minni mettu, Worthington Cup, vísu leiðslan og stak góði venjarin, sir Alex Ferguson, hvussu leikur skuldi vera. Tey sendu at kallað eitt heilt annað lið til dyst móti Aston Villa. Hví ikki nýta somu manngongd í FA?

Jack skrálaði

Allar fremstu liðini í Premier League, hava ein sera breiðan hóp. Manchester United kann úttan stórvægis trupulleikar mannað tvey lið, sum kundu átt sæti í fremstu deildini. Men innanhýsis ósemja hevur verið um málið. Navnframi Jack Charlton hevur bart út sagt avgerðina vera úttan fyri øll mörk. Sky News vísir at siga, at hann hevði verið so harðmæltur og vreiður um avgerðina, at eftirljóð hoyrdist langt frá leikvøll-

inum, Old Trafford. Seinni hevur hann tó verið meira snúðin í orðavali, tá ið fjølmiðlar hava spurt, hvussu stendur til.

500.000 hvar...

Hóast avgerðin er endaliga tikin, kann spyrjast, um ikki pengarnir, eins og í Danmark, hava tikið fult ræði á Premier League. Enska fót bóltssambandið og liðini sita við ógvuliga góðum kortum, nú gamla loyvið at senda beinleiðis frá dystum skjótt gongur út, og nýggjur sáttmáli skal undirskriva. Metstóra upphæddin (10 milliardi) fyri verandi loyvið er hækkað. Tað sigst, at Sky ráðirnar hava bjóðað 14 milliardi fyri at endurnýggja loyvið. Men spurningurin er, um hetta er nóg mikið. Væl kann vera, at árliga dystarskráin fyri feløgum Manchester United, Chelsea og Arsenal eru ógvuliga umfangandi; onkuntíð við fleiri dystum um vikuna. Og harafurtur er EM í nánd...

Til tess at fígga slíkar stóran spælarahópar, sum

fremstu liðini í Premier League ráða yvir, skulu nógvir pengar til. Teir kunnu sum onki mannað eitt lið, har leikararnir fáa eina vikuløn um tær 500.000 krónurnar.

Heimavøllurin, ið hvarv

Ógilar upphæddir standa upp á spæl í kappingini í Brasilía fyrst í komandi ári. Í Premier League hevur Arsenal heilt greitt tveitt møguleikan fyri at sleppa viðari, burtur fyri aðru ferð á rað, tí teir hava lagt dystirnar á Wembley. Frá heimliga umhvørvinum á Highbury við uml. 40.000 áskoðarastuðlum, hevur felagið roknað sær ein fíggarligan vinning við at kunna tvífalda áskoðaratálið á Wembley. Arsenal hevur annars við millumbilum ikki tapt heimadyst í nærum tvey ár. Gott er hjá Arsenal, at veruligi heimavøllurin er hin smalasti í Premier League, men at bjóða einum liði sum Barcelona at leika á Wembley, ið er hin størsti og breiðasti vøllurin, er at geva spanska liðnum heim-

avøll, og úrslitið verður har eftir.

Munur á treytum

Ongin ivi kann vera um, at hendan peningaliga framferðin hevur givið baksláttur. UEFA hevur á ein óskiljandi og tápuligan hátt broytt manngongdina í steypakappingini í ár. Tey feløg, ið eru sligin út úr Champions League kappingini kunnu nú halda fram í UEFA steypakappingini. Eitt nú hevur West Ham í alt summar spælt í undankapping til tess at sleppa við í UEFA steypakappingina. Ein verdugur háttur at tryggja sær atgongd til kappingina, móttvegis Arsenal, ið sum útsligið felag framvegis kann vera við, orsakað av tápuliga broyttinum um hjá UEFA. Eitt eynt mál, ongini ivi um tað. Spurningurin er bara, um ikki skilagóður atburður aftur finnur sæti í evropeiska fót bóltshemium. Alt annað hevði snøgt sagt verið harmiligt.

Rógvi Petersen, Vágur